

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI TƏHSİL NAZİRLİYİ

**Azərbaycan Respublikası
Təhsil Nazirliyinin
1463 sayılı 31 avqust 2012-ci il
tarixli əmri ilə təsdiq edilmişdir.**

ALİ TƏHSİL PİLLƏSİNİN DÖVLƏT STANDARTI

MAGİSTRATURA SƏVİYYƏSİNİN İXTİSAS ÜZRƏ

TƏHSİL P R O Q R A M I

İxtisasın (proqramın) şifri və adı: 060402 – Mühəsibat uçotu və audit

BAKİ – 2012

1. Ümumi müddəalar

- 1.1. Magistratura səviyyəsinin **060402 – Mühasibat uçotu və audit** ixtisası üzrə Təhsil Proqramı «Təhsil haqqında» Azərbaycan Respublikası Qanununa, Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin müvafiq qərarları ilə təsdiq olunmuş «Ali təhsil pilləsinin dövlət standartı və proqramı», «Magistratura təhsilinin məzmunu, təşkili və «magistr» dərəcələrinin verilməsi Qaydaları»nın tələblərinə, «Ali təhsilin magistratura səviyyəsi üzrə ixtisasların (ixtisaslaşmaların) Təsnifatı»na və digər qanunvericilik aktlarına uyğun hazırlanmışdır.
- 1.2. Tabeliyindən, mülkiyyət növündən və təşkilati-hüquqi formasından asılı olmayaraq Azərbaycan Respublikasında fəaliyyət göstərən ali təhsil müəssisələri **060402 – Mühasibat uçotu və audit** ixtisası üzrə magistr hazırlığını bu Təhsil Proqramı ilə həyata keçirir.
- 1.3. Strukturda istifadə olunan işarələr:
ÜK – ümummədəni kompetensiyalar
PK – peşə kompetensiyaları

2. 060402 – Mühasibat uçotu və audit ixtisasının xarakteristikası.

- 2.1. Təhsil Proqramının mənimsənilməsinin normativ müddəti və məzunlara verilən elmi-ixtisas dərəcəsi:

İxtisasın şifri və adı	Verilən elmi-ixtisas dərəcəsi	Əyani forma üzrə təhsil müddəti	Kreditlərin sayı
060402 – Mühasibat uçotu və audit İxtisaslaşmalar: <i>- İstehsal sferasında mühasibat uçotu və audit</i> <i>- Xidmət sferasında mühasibat uçotu və audit</i>	Magistr	2 il (qiyabi forma üzrə təhsil müddəti 6 ay artıqdır)	120

3. Məzunun ixtisas xarakteristikası və kompetensiyası

3.1. Magistrin ixtisas xarakteristikası.

Magistr nəzəri prinsip və tədqiqat metodları haqqında ümumi təsvirə və geniş biliyə malik olmalı, peşə hazırlığı tələb edən elmi-tədqiqat işi aparmağa və pedaqoji fəaliyyətə hazır olmalı, peşəkar fəaliyyəti çərçivəsində gözlənilməz və mürəkkəb məsələləri həll etməyi bacarmalıdır.

3.2. Proqramın mənimsənilməsi nəticəsində məzunun kompetensiyasına qoyulan tələblər.

3.2.1. Məzun aşağıdakı ümummədəni kompetensiyalara (ÜK) yiyələnməlidir:

- özünün intellektual, ümummədəni və peşə hazırlığı səviyyəsini təkmilləşdirib inkişaf etdirmək (ÜK-1);
- kütləvi və elmi nətiqlik vərdişlərinə yiyələnmək (ÜK-2);
- digər sahələrin mütəxəssisləri, elmi nümayəndələri ilə ünsiyyət qurmaq (ÜK-3);
- işgüzarlıq, peşəkarlıq, ünsiyyət vasitəsi kimi Azərbaycan və xarici dillərdən sərbəst istifadə etmək (ÜK-4);
- təşkilati-idarəetmə qərarlarını qəbul edib, onun nəticələrini müəyyənləşdirmək və buna görə məsuliyyət daşımaq (ÜK-5);
- müasir proqram təminatlarından mühasibat uçotu, iqtisadi təhlil və auditlə bağlı nəzəri və praktiki məsələlərin həllində istifadə etmək (ÜK-6).

3.2.2. Məzun aşağıdakı peşə kompetensiyalarına (PK) yiyələnməlidir:

Elmi-tədqiqat sahəsi üzrə:

- kommərsiya və qeyri-kommərsiya təşkilatlarında mühasibat uçotu, iqtisadi təhlil və auditlə bağlı məsələlərin həllində analitik iş metodlarından istifadə etmək (PK-1);
- elmi-tədqiqatların aparılması üzrə işçi planı və proqramlarının işlənilməsini həyata keçirmək, tədqiqatçılar qrupu və fərdi icraçılar üçün tapşırıqlar hazırlamaq (PK-2);
- mühasibat uçotu, iqtisadi təhlil və audit sahəsində tədqiqatların aparılma mexanizminin işlənilib hazırlanması, onların nəticələrinə istinad etməklə Milli və Beynəlxalq standartların tələblərinə uyğun səviyyədə maliyyə (mühasibat) hesabatlarını hazırlamaq (PK-3);
- tədqiqat mövzusu üzrə uçot və hesabat informasiyasının toplanılması, işlənilməsi və sistemləşdirilməsini həyata keçirmək, tədqiqatın metodunu və məsələlərin həlli vasitələrini müəyyən etmək (PK-4);
- mühasibat uçotu, iqtisadi təhlil və audit sahəsi üzrə peşəkar mühasib və auditor fəaliyyətinə aid tədqiq olunan təsərrüfat fəaliyyətinin, proseslərin və obyektlərin nəzəri və praktiki üsullarını işləyib həyata keçirmək (PK-5);
- peşəkar mühasib və auditor fəaliyyəti üzrə tədqiq olunan təsərrüfat fəaliyyətinin, proses və obyektlərin nəzəri və praktik sistemlərinin uçotunu proqramlaşdırmaq və kompyuterdə işləmək (PK-6);
- mühasibat uçotu, iqtisadi təhlil və audit üzrə aktual elmi problemləri aşkar etmək və tədqiqat aparmaq (PK-7);
- innovasiyanın mühasibat uçotu, iqtisadi təhlil və auditlə bağlı istiqamətlərini müəyyənləşdirib tədqiqat aparmaq (PK-8);
- risklərin idarə edilməsi sisteminin işlənilib hazırlanması məqsədi ilə təsərrüfat subyektlərinin fəaliyyətində maliyyə-iqtisadi risklərin aşkar edilməsi və tədqiqat aparmaq (PK-9);

- mühasibat uçotu, iqtisadi təhlil və auditin müasir parametrlərini özündə əks etdirən Beynəlxalq Mühasibat Uçotu Standartlarına uyğun olaraq Milli Mühasibat Uçotu Standartlarının tətbiqi sahəsində mövcud problemlərin aşkar edilməsi və tədqiqat aparmaq **(PK-10)**;
- kommertiya təşkilatlarının vergi və digər dövlət orqanları ilə qarşılıqlı iqtisadi münasibətlərini araşdırmaq bacarığı və bu sahənin inkişafı istiqamətində mövcud olan problemləri tədqiq etmək **(PK-11)**;

Pedaqoji fəaliyyət üzrə:

- təhsil müəssisələrində mühasibat uçotu, iqtisadi təhlil və audit fənlərini tədris etmək **(PK-12)**;
- təhsil proqramları və tədris-metodiki vəsaitləri işləyib hazırlamaq **(PK-13)**;
- tədris, təlim və ya digər üsullarla öz biliklərini başqasına ötürə bilməyə **(PK-14)**;

Layihə-iqtisadi fəaliyyət üzrə:

- Beynəlxalq və Milli Standartlara uyğun olaraq mühasibat uçotu və audit üzrə tətbiqi zəruri sayılan müvafiq normativ və metodiki sənədləri hazırlamaq və ya onların hazırlanmasına rəhbərlik etmək **(PK-15)**;
- hazırlanmış layihə və proqramların yerinə yetirilməsi üçün konkret təkliflər hazırlamaq **(PK-16)**;
- hazırlanmış layihələri təhlil edərək iqtisadi səmərəliliyi müəyyən etmək **(PK-17)**;
- biznes-planları elmi cəhətdən əsaslandırmaq və onların yerinə yetirilməsini obyektiv qiymətləndirmək **(PK-18)**;
- təsərrüfat subyektləri miqyasında mühasibat uçotu, iqtisadi təhlil və auditin aparılması və idarə olunmasının ümumi və fərdi prinsiplərini və eləcə də qaydalarını hazırlaya bilmək **(PK-19)**;

Təşkilati-inzibatçılıq fəaliyyəti üzrə:

- uçot və hesabat məlumatları əsasında kommertiya təşkilatlarının maliyyə-təsərrüfat fəaliyyətini təhlil etmək və müvafiq tövsiyələr hazırlamaq **(PK-20)**;
- müxtəlif təşkilati-hüquqi formalı kommertiya və qeyri-kommertiya təşkilatlarının mühasibat uçotu və audit xidməti bölmələrinə rəhbərlik etmək **(PK-21)**;
- hazırlanmış və təsdiq edilmiş büdcənin icrası işini təşkil etmək **(PK-22)**;
- mühasibat uçotu və audit standartlarının tətbiqində qanunvericiliyin pozulması halları ilə barışmamaq və müvafiq inzibati tədbirlər görmək **(PK-23)**;
- peşəkar fəaliyyəti çərçivəsində gözlənilməz və mürəkkəb məsələləri həll etməyə **(PK-24)**;
- müvafiq fəaliyyət və metodları təklif etmək və planlaşdırmağa, onların qısa və uzunmüddətli nəticələrini təhlil etməyə **(PK-25)**;

- fəaliyyət və ya təhsil sahəsi ilə bağlı problemləri yaradıcı şəkildə müəyyənləşdirmək və ortaya qoya bilməyə, konkret vaxt çərçivəsində və məhdud informasiya şəraitində onları həll edə bilməyə **(PK-26)**;
- fəaliyyət və təhsil sahəsi ilə bağlı problemlərin həlli zamanı müvafiq texnologiya və metodları seçmək və onlardan istifadə edə bilməyə, həmçinin potensial nəticələri müəyyənləşdirmək və/və ya qiymətləndirə bilməyə **(PK-27)**;
- fəaliyyət və təhsil sahəsi ilə bağlı problemlərin həlli zamanı şəxsi davranışlarını tənqidi şəkildə qiymətləndirməyə **(PK-28)**;
- fəaliyyət və təhsil sahəsi ilə bağlı problemləri Azərbaycan və bir xarici dildə şifahi və yazılı olaraq təqdim etmək və əsaslandırmağa, həmçinin mütəxəssis və qeyri-mütəxəssislərlə birgə müvafiq müzakirələrdə iştirak edə bilməyə **(PK-29)**;
- innovativ yanaşma tələb edən mürəkkəb və gözlənilməz şəraitlərdə müstəqil şəkildə fəaliyyət göstərməyə **(PK-30)**;
- təşkilat və ya qrupların strateji fəaliyyəti ilə bağlı məsuliyyət daşımağa **(PK-31)**;
- mürəkkəb şəraitlərdə etik qaydalara uyğun şəkildə davranma bilməyə, şəxsi davranışların etik aspektləri, imkanları, məhdudiyət və sosial rolunu anlamağa, fəaliyyət və təhsil sahəsi ilə bağlı məsələlərdə əsaslandırılmış qiymətləndirmə aparmağa **(PK-32)**;
- davamlı təlim və peşəkar inkişafı ilə bağlı şəxsi və digərlərinin ehtiyaclarını qiymətləndirməyə, həmçinin müstəqil təhsil üçün zəruri olan səmərəli metodlardan istifadə edə bilməyə **(PK-33)**.

4. Peşə fəaliyyəti üzrə hazırlıq səviyyəsinə və təhsilin məzmununa qoyulan minimum tələblər

4.1. Peşə fəaliyyətinin xarakteristikası.

4.1.1. 060402 – Mühasibat uçotu və audit ixtisası üzrə magistrlərin peşə fəaliyyətinin əsas istiqamətləri:

- elmi-tədqiqat;
- pedaqoji;
- layihə-iqtisadi;
- analitik;
- təşkilati-inzibatçılıq və s.

4.1.2. Hazırlıq səviyyəsinə qoyulan tələblər:

Elmi-tədqiqat fəaliyyəti üzrə:

- mühasibat uçotu, iqtisadi təhlil və audit sistemində aktual problemlərin aşkara çıxarılması və tədqiq edilməsi;

- mühasibat uçotu, iqtisadi təhlil və audit üzrə tədqiqatın aparılması planı və proqramın işlənilib hazırlanması;
- elmi bölmələr və fərdi icraçılar üçün müvafiq tapşırıqların hazırlanması;
- mühasibat uçotu, iqtisadi təhlil və audit üzrə tədqiqatların aparılması, nəticə və təkliflərin işlənilib hazırlanması;
- mühasibat uçotu, iqtisadi təhlil və audit sahəsində müvafiq hesabatların və elmi nəşrlərin hazırlanması üçün mövcud məlumatların ümumiləşdirilməsi;
- elmi-tədqiqat mövzuları üzrə məlumatların axtarılması, toplanması və ümumiləşdirilməsi;
- mikro səviyyəli uçot və hesabat məlumatlarından istifadə etməklə maliyyə vəziyyətinin və maliyyə nəticələrinin təhlil edilməsi və qiymətləndirilməsi.

Pedaqoji fəaliyyət üzrə:

- mühasibat uçotu, iqtisadi təhlil və audit fənlərini tədris müəssisələrində tədris etmək;
- tədris proqramı və tədris-metodiki materialların hazırlanması.

Analitik fəaliyyət üzrə:

- mühasibat uçotu, iqtisadi təhlil vasitəsilə təşkilatın strategiyasının və taktikasının inkişaf istiqamətlərini müəyyənləşdirilib qiymətləndirməsi;
- kommertiya və qeyri-kommertiya təşkilatlarının fəaliyyətini xarakterizə edən maliyyə-iqtisadi göstəricilərinin təhlili və qiymətləndirilməsi;
- maliyyə (mühasibat) hesabatı məlumatlarına əsasən təşkilatın inkişaf göstəricilərinin təhlil edilməsi və ehtiyatların aşkara çıxarılması;
- təsərrüfat əməliyyatlarının qanuniliyinə, maliyyə intizamının gözlənilməsinə nəzarətin həyata keçirilməsi;
- qərarların qəbul edilməsində subyektivliyin aradan qaldırılması;
- bütün növ ehtiyatlardan səmərəli istifadənin qiymətləndirilməsi.

Təşkilati-inzibatçılıq fəaliyyət üzrə:

- təşkilatın inkişafı ilə bağlı idarəetmə siyasətinin işlənilib hazırlanmasına rəhbərlik edilməsi ;
- müxtəlif təşkilati-hüquqi formalı müəssisələrdə mühasibat uçotu və audit xidməti bölmələrinə rəhbərlik edilməsi;
- hazırlanmış və təsdiq edilmiş büdcənin icrası işinin təşkil və təmin edilməsi;
- pul axınlarının hərəkətinin, zəruri maliyyə ehtiyatlarının formalaşması və istifadəsinin idarə olunması.

4.2. Təhsilin məzmununa qoyulan minimum tələblər

□ İxtisas üzrə fənn bölümləri, fənlərin kreditləri, onların mənimsənilməsinin nəticələri (bilik, bacarıq və vərdişlər baxımından) və qazanılması nəzərdə tutulan kompetensiyaların kodları.

Fənn bölümünün kodu	Fənn bölümləri, onların mənimsənilməsinin nəticələri (bilik, bacarıq vərdişlər baxımından)	Fənn bölümləri üzrə kreditlərin sayı	Fənnin kodu və adı	Fənn üzrə kreditlərin sayı	Qazanılması nəzərdə tutulan kompetensiyaların kodları
Təhsil hissəsi					
MHF – B00	<p>Humanitar fənlər bölümü</p> <p>Bu bölümə daxil olan fənlərin öyrənilməsi nəticəsində magistr:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ixtisas üzrə mətnləri təhlil etməklə texniki danışıq vərdişi və bacarığının inkişaf etdirilməsi, elmi-texniki ədəbiyyatın sərbəst tərcüməsi, elmi-kütləvi ədəbiyyatdan istifadə edilməsi, magistr dissertasiyasının müdafiəsində elmi-metodiki ədəbiyyatdan istifadə vərdişi, ünsiyyət, dialoq yaratmaq bacarığı, mülahizə yürütmək vərdişinin aşılması. - elm üzrə öyrənilməsi zəruri sayılan və didaktik cəhətdən işlənən, tərbiyə və inkişaf imkanları olan biliklərin, habelə bunların mənimsənilməsinə xidmət edən bacarıq və vərdişlərin aşılmasının, pedaqoji proses zamanı hər hansı hərəkəti dəqiq və şüurlu icra edilməsi. - psixoloji proseslərin yaranmasının, formalaşmasının və inkişafının qanunauyğunluqlarının tətbiqinin, yaddaş, hissiyat, şüur, qavrama kimi psixoloji proseslərinin öyrənilməsi. 	14	<p>MHF – B01 <i>Xarici dil</i></p> <p>MHF – B02 <i>Ali məktəb pedaqogikası</i></p> <p>MHF – B03 <i>Psixologiya</i></p> <p>MHF – B04 <i>Seçmə fənn*</i></p>	<p>6</p> <p>4</p> <p>2</p> <p>2</p>	<p>ÜK-1</p> <p>ÜK-2</p> <p>ÜK-3</p> <p>ÜK-4</p> <p>ÜK-5</p> <p>ÜK-6</p>
MİF – B00	<p>İxtisas (ixtisaslaşma) fənləri bölümü</p> <p>Bu bölümə daxil olan fənlərin öyrənilməsi nəticəsində magistr bilməlidir:</p> <ul style="list-style-type: none"> - müasir iqtisad elminin əldə etdiyi nailiyyətləri sistemləşdirilmiş şəkildə şərh etməyi, yeni iqtisadi sistemlərin transformasiya prosesinin qanunauyğunluqlarını və metodoloji prinsiplərini, mikro və makro iqtisadi problem və modellərin sistemli şəkildə şərhini, qlobal qeyri-sabitlik şəraitində iqtisadi artımın və təhlükəsizliyin qorunması siyasətini, işgüzar tsiklin idarə olunmasını, uzunmüddətli iqtisadi artımın sürətləndirilməsi yollarını; - iqtisad elminin və iqtisadiyyatın fəlsəfi-metodoloji aspektdən dəyərləndirilməsini, mövcud nəzəri və metodoloji 	76	<p>MİF – B01 <i>Mühasibat uçotu və auditin müasir problemləri</i></p> <p>MİF – B02 <i>İqtisad elminin tarixi və metodologiyası</i></p> <p>MİF – B03 <i>Ali məktəb tərəfindən müəyyən edilən fənn</i></p> <p>MİF – B04 <i>İxtisaslaşmaya</i></p>	<p>4</p> <p>2</p> <p>4</p> <p>42</p>	<p>PK – 1</p> <p>PK – 2</p> <p>PK – 3</p> <p>PK – 4</p> <p>PK – 5</p> <p>PK – 6</p> <p>PK – 7</p> <p>PK – 8</p> <p>PK – 9</p> <p>PK – 10</p> <p>PK – 11</p> <p>PK – 12</p> <p>PK – 13</p> <p>PK – 14</p> <p>PK – 15</p> <p>PK – 16</p> <p>PK – 17</p> <p>PK – 18</p> <p>PK – 19</p>

	<p>problemlərin konseptual qiymətləndirilməsini, müxtəlif yanaşmaların müqayisəli təhlili və nəzəri ümumilədirilmələrin aparılması metodikasını, iqtisadiyyatın sistemli yaranış keyfiyyətində ictimai həyatın digər sfera və sahələri ilə integrativ bağlılığının fəlsəfi interpretasiyasını;</p> <ul style="list-style-type: none"> - mühasibat uçotu və audit fəaliyyətinin qanunauyğunluqlarını; - kommərsiya və qeyri-kommərsiya təşkilatlarının mühasibat uçotu, iqtisadi təhlil və audit məsələləri ilə əlaqədar analitik iş metodlarını; - elmi-tədqiqatların aparılması üzrə işçi planı və proqramlarının işlənməsini həyata keçirmək, tədqiqatlar qrupu və fərdi icraçılar üçün tapşırıq hazırlamağı; - mühasibat uçotu, iqtisadi təhlil və audit sahəsində tədqiqatların aparılma mexanizminin işlənilib həyata keçirilməsi, onların nəticələrinin həllini tələb edib, Milli və Beynəlxalq Standartların tələblərinə uyğun səviyyədə maliyyə (mühasibat) hesabatlarını hazırlamağı; - mühasibat uçotu, iqtisadi təhlil və audit sahəsi üzrə peşəkar mühasib və auditor fəaliyyətinə aid tədqiqat olunan təsərrüfat fəaliyyətinin, proseslərin və obyektlərin nəzəri və praktiki üsullarının işlənilib həyata keçirilməsi; <p>bacarmalıdır:</p> <ul style="list-style-type: none"> - riskin və qeyri-müəyyənliyin iqtisadi mahiyyəti, oyunlar nəzəriyyəsinin məzmununu izah etməyi, alternativ strategiyaların müəyyənləşdirilməsini, gəlirlərin bölgüsü və yoxsulluğa qarşı mübarizənin istiqamətləri, qeyri-bərabərliyi törədən səbəblər, amillər və mənbələri aşkar etməyi, makroiqtisadiyyatın əsas prinsipləri, dövlətin iqtisadi siyasəti və onun xarici ticarətin və milli iqtisadiyyatın inkişafına olan təsirini müəyyənləşdirməyi; - iqtisadi proses və hadisələrin konseptual məzmununu tam və dolğun şəkildə üzə çıxarmağı, konseptual yanılmalara yol verilməməyi, aparılan tədqiqatların fəlsəfi metodoloji yönümünü, o cümlədən problemlərin tədqiqat metodları və şərh üsullarını müəyyən etməyi, onların inkisaf 	<p><i>ayrılan fənlər**</i></p> <p>MİF – B05 <i>Seçmə fənn*</i></p>	<p style="text-align: center;">24</p>	<p>PK – 20 PK – 21 PK – 22 PK – 23 PK – 24 PK – 25 PK – 26 PK – 27 PK – 28 PK – 29 PK – 30 PK – 31 PK – 32 PK – 33</p>
--	---	---	--	--

	<p>təməyyülləri və perspektivləri haqqında əsaslandırılmış biliklər sistemini formalaşdırmağı;</p> <ul style="list-style-type: none"> - risklərin idarə edilməsi sisteminin işlənilib hazırlanması məqsədi ilə təsərrüfat subyektlərinin fəaliyyətində maliyyə-iqtisadi risklərin aşkar edilməsini və tədqiqat aparmağı; - mühasibat uçotu, iqtisadi təhlil və auditin bütün müasir parametrlərini özündə əks etdirən Beynəlxalq Mühasibat Uçotu Standartlarına uyğun olaraq Milli mühasibat uçotu standartlarının tətbiqi sahəsində mövcud problemlərin aşkar edilməsini və tədqiqat aparmağı; - kommersiya təşkilatlarının vergi və digər dövlət orqanları ilə qarşılıqlı iqtisadi münasibətlərini bilməli və bu sahənin inkişafı istiqamətində mövcud olan problemləri tədqiq etməyi; <p>Yiyələnməlidir:</p> <ul style="list-style-type: none"> - peşəkar sferada praktiki fəaliyyət vərdişlərinə; - peşəkar sfera elmi-tədqiqat işlərinin aparılmasının metod və metodologiyasına; - sərbəst tədqiqat və elmi iş aparmaq vərdişlərinə; - müasir proqram təminatlarından mühasibat uçotu, iqtisadi təhlil və auditlə bağlı məsələlərin həllində istifadə etməyə; - Beynəlxalq və Milli Standartlara uyğun olaraq mühasibat uçotu və audit üzrə tətbiqi zəruri sayılan müvafiq normativ və metodiki sənədləri hazırlamaq və ya onların hazırlanmasına rəhbərlik edə bilməyə; 				
MET – B00	<p>Elmi-tədqiqat işləri Magistr elmi-tədqiqat işini yerinə yetirməklə aşağıdakıları bilməli və bacarmalıdır:</p> <ul style="list-style-type: none"> - elmi-tədqiqat işini planlaşdırmağı; - tədqiqat mövzusunun seçməyi; - mövcud ədəbiyyatla tanışlıq və ədəbiyyat seçimini; - elmi-tədqiqat işini aparmağı; - elmi-tədqiqat işinin nəticələrini təhlil etməyi; - təhlil prosesində alınan nəticələri ümumiləşdirməyi; - tədqiqat işinin nəticələrini çapa hazırlanmasını; - elmi-tədqiqat və elmi-pedaqoji təcrübələrdə iştirakı nəticəsində əldə etdiyi nəticələrdən dissertasiya işində istifadə etməyi; - yerinə yetirilmiş tədqiqat işinin müdafiəsini; 	30	<p>Elmi-tədqiqat təcrübəsi</p> <p>Elmi-pedaqoji təcrübə</p> <p>Magistrlik dissertasiyasının hazırlanması və müdafiəsi</p>	<p>6</p> <p>6</p> <p>18</p>	<p>PK – 3</p> <p>PK – 4</p> <p>PK – 5</p> <p>PK – 7</p> <p>PK – 11</p> <p>PK – 17</p> <p>PK – 18</p>
	Kreditlərin ümumi cəmi	120		120	

**Bütün bölümlərdə seçmə fənlər müvafiq səriştələrə (kompetensiyalara) uyğun ali təhsil müəssisələri tərəfindən müəyyənləşdirilir.*

***İxtisaslaşmalar üzrə səriştələr (kompetensiyalar) və buna müvafiq fənlər ali təhsil müəssisələri tərəfindən müəyyənləşdirilir.*

- 4.3.** İxtisas üzrə magistr təhsil proqramının yerinə yetirilməsi müddəti:
ümumi həftələrin sayı – 94
o cümlədən:
- nəzəri təlim – 45 həftə
- təcrübələr (elmi-tədqiqat və elmi-pedaqoji) – 8 həftə
- imtahan sessiyaları – 15 həftə
- magistrlik dissertasiyasının hazırlanması və müdafiəsi – 12 həftə
- tətilər – 14 həftə

5. Maddi-texniki, tədris bazası və kadr potensialı

- 5.1.** Ali təhsil müəssisəsinin **060402 – Mühasibat uçotu və audit** ixtisasının təhsil proqramına müvafiq hazırlanmış tədris planında nəzərdə tutulan fənlər üzrə dərslərin aparılması, təcrübələrin keçirilməsi və elmi-tədqiqat işlərinin yerinə yetirilməsi üçün müvafiq İKT ilə təchiz olunmuş kabinet və laboratoriyalar, kompyuter sinifləri, emalatxanalar və s. ilə təmin olunmuş maddi-texniki bazası olmalıdır. Təhsilənlərin ali təhsil müəssisəsinin lokal şəbəkəsinə, internetə, məlumat bazalarına, elektron kitabxanalarına, axtarış sistemlərinə çıxışı təmin edilməlidir.
- 5.2.** Fənlərin tədrisi, bir qayda olaraq, ali təhsil müəssisələrinin elmi dərəcəsi və ya elmi adı olan professor-müəllim heyəti tərəfindən aparılır. Bu fəaliyyətə həmin şərtləri ödəyən digər müəssisə və təşkilatlarda çalışan şəxslər cəlb oluna bilər.
- 5.3.** Magistrlik dissertasiyalarına elmi rəhbərlik, bir qayda olaraq, həmin təhsil müəssisəsində çalışan professor-müəllim heyətinin elmi adı və ya elmi dərəcəsi olan nümayəndələri və ya həmin şərtləri ödəyən digər müəssisə və təşkilatlarda çalışan şəxslər tərəfindən həyata keçirilir.

6. Tədris prosesinin forma və metodları

- 6.1.** Magistrantın nəzəri təlimi və pedaqoji hazırlığı mühazirə, məşğələ, seminar, məsləhət, sərbəst iş, pedaqoji təcrübə və s. formalarda həyata keçirilir.
- 6.2.** Magistr hazırlığı üzrə tədris prosesində şifahi şərh, müsahibə, interaktiv təlim, müstəqil iş, diskussiya, dəyirmi masa, illüstrasiya, tədqiqatçılıq, laboratoriya və praktik iş və digər metodlardan istifadə edilə bilər.
- 6.3.** **060402 – Mühasibat uçotu və audit** ixtisası üzrə magistr hazırlığında elmi-tədqiqat və elmi-pedaqoji təcrübələr nəzərdə tutulur (təcrübələrin məqsəd və

vəzifələri ixtisasdan asılı olaraq müəyyənləşdirilir). Təcrübələr növündən asılı olaraq müvafiq təşkilatlarda, yaxud ali məktəblərin kafedra və laboratoriyalarında keçirilə bilər.

7. Yekun dövlət attestasiyasına qoyulan tələblər və qiymətləndirmə

- 7.1.** Yekun dövlət attestasiyası magistrlik dissertasiyasının müdafiəsindən ibarətdir. Dissertasiyanın məzmununa, həcminə, strukturuna qoyulan tələblər və onun müdafiəsi qaydaları Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi tərəfindən müəyyənləşdirilir.
- 7.2.** Təhsilənlərin biliyinin qiymətləndirilməsi Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabineti tərəfindən təsdiq edilmiş qaydalar əsasında həyata keçirilir.
- 7.3.** Yekun Dövlət Attestasiyası nəticəsində məzunlara magistr ali elmi-ixtisas dərəcəsi və dövlət nümunəli diplom verilir.

Razılaşdırılmışdır:

Azərbaycan Respublikası Təhsil
Problemləri İnstitutunun
direktoru

_____A.Mehrabov

«___» _____ 2012-ci il

Azərbaycan Respublikası Təhsil
Nazirliyinin Ali və orta ixtisas
təhsili şöbəsinin rəisi

_____İ.Mustafayev

«___» _____ 2012-ci il

Təhsil ixtisaslar qrupu
üzrə Dövlət Təhsil Standartları
hazırlayan işçi qrupun sədri

_____D.Bağirov

«___» _____ 2012-ci il

Azərbaycan Respublikası Təhsil
Nazirliyinin Elmi Metodiki-Şurasının
«İqtisadiyyat» bölməsinin sədri

_____Ə.Bayramov

«___» _____ 2012-ci il